

24. maj 2006

Uafhængig undersøgelse af fødevarekontrollen

Indledning

Regeringen og Dansk Folkeparti indgik den 27. maj 2005 en aftale om Danmarks Fødevareforsknings økonomiske rammer, Fødevarestyrelsens struktur og Fødevareloven. Med aftalen fik Fødevarestyrelsen fra 1. januar 2006 en ny og forenklet struktur med en moderniseret og mindre administrationstung organisation. Fokus på de faglige opgaver på både fødevare- og veterinærområdet er styrket.

Hensigten med aftalen var bl.a. at sikre en flerårig planlægningshorisont for Fødevarestyrelsens økonomi. Fødevarestyrelsen fik på den baggrund på FL06 tilført 25-28 mio. kr. årligt i 2006 til 2009. Tilførslen blev givet under forudsætning af gennemførelse af den nye struktur med en årlig effektiviseringsgevinst på ca. 30 mio. kr.

Effektiviseringspotentialer er påvist gennem en række eksterne analyser af Fødevarestyrelsen. Den nye struktur og effektiviseringsgevinsten på ca. 30 mio. kr. årligt blev besluttet efter et internt udvalgsarbejde i Fødevarestyrelsen. Effektiviseringen er udmøntet ved besparelser på ledelse, administration og laboratorieområdet. Den egentlige fødevarekontrol er således ikke berørt.

I 2006 er styrelsen friholdt for det almindelige produktivitetskrav på 2 pct.

Med virkning fra januar 2006 er der gennemført en handlingsplan for effektivisering af fødevare- og veterinærkontrollen. Fødevarekontrollen gøres mere fleksibel, behovsorienteret og i højere grad rettet mod problem-virksomheder. Endvidere afløses den overordnede styring efter antal kontrolbesøg af en styring efter antal risikopoint.

Der er således inden for det seneste år taget skridt til en mere effektiv Fødevarestyrelse, hvor ressourcerne i højere grad anvendes til kerneopgaver, som fødevarekontrol, og hvor effekten af kontrolindsatsen søges forbedret.

Imidlertid har problemerne med tilbagetrækning af fødevarer, fundet af gammelt kød, fejl i kontrolrapporter og manglende tilsynsbesøg vist, at der er behov for yderligere tiltag. Regeringen og Dansk Folkeparti har derfor aftalt, at der iværksættes en gennemgribende undersøgelse af fødevarekontrollen.

Undersøgelsens kommissorium

Formålet med undersøgelsen er at analysere styringen af Fødevarestyrelsens kontrolindsats og tilrettelæggelsen af den udførende fødevarekontrol.

For det første skal det vurderes, om resultatkontrakten og tilsynsfrekvensvejledningen på fødevarekontrolområdet er opfyldt, og om de er hensigtsmæssigt udformet i relation til de ønskede politiske målsætninger om en høj fødevarsikkerhed til gavn for forbrugerne. Heri indgår en vurdering af den kvantitative og kvalitative styring af og opfølgning på kontrolindsatsen, herunder styringskæden fra depar-

tement til central styrelse, fødevareregion og tilsynsførende. Endvidere belyses ressourceindsatsen i fødevarekontrollen i forhold til de årlige frekvenser i frekvensvejledningen samt kravene i resultatkontrakterne.

For det *andet* ønskes en analyse af risiko- og behovsorienteringen af kontrolindsatsen, herunder en vurdering af omfang og indhold af henholdsvis virksomhedernes egenkontrol og af myndighedernes kontrol med egenkontrol.

For det *tredje* skal undersøgelsen indeholde en vurdering af, om arbejdet i fødevarekontrollen kan tilrettelægges mere hensigtsmæssigt, så der skabes yderligere rum til kerneopgaven, dvs. den egentlige tilsynsaktivitet. Heri indgår analyser af arbejdstilrettelæggelse, kompetenceprofiler, tids- og ressourceforbrug for de tilsynsførende samt kvaliteten af kontrolindsatsen og kontrolrapporterne.

Sammenligninger med andre statslige udgående kontrolmyndigheder i Danmark, samt fødevarekontrolmyndigheder i andre lande i norden og EU kan indgå i undersøgelsen. Disse sammenligninger kan f.eks. bestå i sammenligninger af kontroltilrettelæggelse, ressourceindsats og kontrolintensitet.

På grundlag af analysernes resultater stilles om muligt forslag til:

- Forbedringer af styringskonceptet både i relationen mellem departement og styrelse og den interne faglige styring, herunder forslag som kan understøtte indførslen af det nye styringsystem baseret på risikopoint.
- En mere hensigtsmæssig brug af ressourcerne så kerneopgaverne i kontrolarbejdet styrkes med henblik på forbedring af kontrollens effekt.
- Metoder til nedbringelse af fejl i kontrolrapporterne.

Undersøgelsen omfatter kontrollen med fødevarer samt den daglige veterinærkontrol på slagterierne. Kontrollen med primærproduktionen inddrages i relevant omfang, f.eks. hvor der er styringsmæssigt overlap mellem de to kontrolområder.

Familie- og Forbrugerministeriet og Fødevarestyrelsen stiller alt relevant materiale, dokumenter, bilag og lign. fra perioden 2000 til i dag til rådighed for ekspertgruppen. Endvidere kan Revisionsenhedens årlige rapporter inddrages som grundlag for undersøgelsen.

Nedsættelse af ekspertgruppe

Undersøgelsen gennemføres af en uafhængig ekspertgruppe bestående af:

- Leo Larsen, Administrerende direktør Sund & Bælt (formand)
- Torben Beck Jørgensen, Professor, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet
- Grete Bertelsen, Instituttleder, Institut for Fødevarevidenskab, Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole

Ekspertgruppen bistås af uafhængige konsulenter.

Proces

Undersøgelsen afleveres til familie- og forbrugerministeren hurtigst muligt og inden udgangen af 2006.

Umiddelbart herefter drøftes resultaterne mellem regeringen og Dansk Folkeparti. I den forbindelse vurderes, om der er behov for at tilføre Fødevarestyrelsen flere ressourcer til den udførende fødevarerkontrol og styringen heraf.